

aviesť pred znížením daní, ako požadujú Európska komisia a nemecká vláda.

Z týchto príčin je opodstatnená skepsa v prípade vôle Európy dostať sa zo stagnácie.

Merkelovej tvrdohlavosť

Dostávame sa k tretej a najdôležitejšej problematike. Dovolí Merkelová Európe zachrániť sa? Zdá sa mi, že odpoveď znie „nie“. Oficiálne nemecká vláda odmieta dokonca iba

rebeľa proti Hollandovi mohla byť pre Merkelovú upozornením. Ak zostane tvrdošijnou, môže stratiť spojencov a čeliť nepriateľstvu od otvorene protinemeckých politikov, ako sú Marine Le Penová, Montebourg a Silvio Berlusconi. To Merkelová nechce.

Zmena postoja

Je celkom možné, že politické nepokoje vo Francúzsku koordinovali, minimálne neformálne, Hollande a Merkelová. Predpokladajme, že si obaja nakoniec vďaka poklesu ekonomických ukazovateľov Euró-

pskej nadvládu nad európskou hospodárskou politikou.

Vyhodením Montebourga mohol Hollande naznačiť, že je pripravený prijať nemeckú ekonomickú dominanciu a vernosť rozpočtovým pravidlám EÚ. Po tomto geste pre Merkelovú by mohol pokračovať diskretným porušovaním pravidiel. Je to odraz politickej a hospodárskej nefunkčnosti Európskej únie, keď takáto pokrútená machiavellistická logika ponúka nádej pre Európu.

Anatole Kaletsky,
analytik agentúry Reuters

é otázky

Keď máte pred sebou hmlu, postupujete opatrnejšie ako za jasného, slnečného dňa. Je to normálne, však? Neistota plynúca z nehmotnej podstaty bankovej služby znamená, že je tiež zahalená hmlou. Preto si treba na ňu dôkladne posvietiť. Ako? Kladte svojim bankárom a poradcovi nepríjemné otázky! Vyzvítajte ich sprava aj zľava!

Spätná väzba

Aj oni, podobne ako predajcovia áut, len predávajú produkt či službu. Buďte dotieraví a doslova rýpte do nich! Nech vám vysvetlia všetky detaily riešenia vrátane rizík a možných alternatív. Jednoducho čokoľvek, čo vám nie je jasné. Ak to s prehľadom dokážu, môže ísť o viditeľný znak kvality služby. Ako bankár som vždy rád, keď je klient aktívny, zvedavý, chce mať prehľad a keď mi poskytuje bezprostrednú spätnú väzbu. Klient je informovanejší a pripravenejší a nám bankárom to pomáha detailnejšie ho spoznať, pochopiť a lepšie mu vyjsť v ústrety.

Andrej Zaťko, riaditeľ J&T Banky

TAKTO TO VIDÍM JA

Imrich Béreš, predseda
Predstavenstva Prvej
stavebnej sporiteľne

Právo bývať bývanie neposkytne

Každý má právo bývať. Otázka je „kde?“ a „za čo?“. Tá „kde?“ je jednoduchšia - najlepšie tam, kde je z čoho žiť. Na tú druhú liberálni trhoví ekonómovia odpovedajú - trh to vyrieši. Slováci sa o vyriešenie bývania usilujú 24 rokov. Bez úspechu. Najviac mladých ľudí u nás žije s rodičmi a máme najmenej nájomných bytov. Čo s tým? Po roku 1990 sme prevzali niekoľko modelov. Stavebné sporenie, štátny fond rozvoja bývania a posledné sa rozbehli hypotéky s dotovanou úrokovou sadzbou. Systémy prešli zmenami, často aj v nepro-

spech občanov. Každý rok sa medializujú názory na zrušenie „deformácie trhu“, rozumej podpór bývania. Podnetom je vždy výpočet novej štátnej prémie v súlade so zákonom. Aj napriek tomu, že za posledných 14 rokov klesla zo 40 na budúcoročných 5,5 percenta z ročného vkladu. Paradoxne, odborníci preukázali jej výnosnosť pre štát, keďže z každého eura prémie sa do rozpočtu vracia vyše 6 eur vo forme daní a odvodov. Stavebné sporenie iniciovalo rozbeh obnovy bytoviek, podporilo zamestnanosť, motivuje ľudí sporiť a vytvárať zdroje na bývanie. Permanentne je na pretrase aj štátny fond rozvoja bývania - už dva roky po jeho založení ho chcela ministerka financií zrušiť. Hypotéky museli tiež prejsť úpravami. Stavebné firmy plačú, nezamestnanosť neklesá, bytov za 20 rokov pribudlo takmer 200-tisíc a stále je ich málo. Nie je namieste povedať si, že podpora bývania je tu pre ľudí, ktorí svojimi daňami tvoria verejné zdroje? A nie je načase, aby vševediaci odborníci začali skúmať realitu v teréne, medzi ľuďmi a nie od stola? Veď všetky vyspelé krajiny podporujú financovanie bývania, aby čo najmenej ľudí, najlepšie nikto, nemusel spať pod mostom.

